

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO) er en fagforening for rundt 5300 forfattere og oversettere av faglitteratur og sakprosa. Vi har kommentarer til fire kapitler i årets forslag til kulturbudsjett:

Kap 320, post 55 Norsk kulturråd

NFFO er skuffet over at statsbudsjettet ikke legger opp til at Kulturfondet skal få noen reell økning i 2020, med unntak av noen få øremerkede satsinger. For oss er det særlig litteraturstøtteordningene til Kulturrådet som er viktige, og i særdeleshet innkjøpsordningene som gjelder sakprosabøker. I Kulturmeldingen har Stortinget vedtatt kulturpolitiske mål for det frie og uavhengige kulturlivet. Kulturpolitikken skal for eksempel legge til rette for dannelse og kritisk refleksjon, styrke norsk språk som en grunnleggende kulturbærer og fremme demokratiet. Det er som å høre en beskrivelse av bredden av bøker som kunne kommet inn under innkjøpsordningen for sakprosa. Per i dag er det imidlertid store forskjeller mellom litteratursjangrene når det gjelder innkjøp. De siste årene har kun 25–30 % av de påmeldte bøkene blitt innkjøpt. Basert på sine kvalitative vurderinger, har Kulturrådet uttalt at det burde være rom for at omtrent halvparten av bøkene kjøpes inn. For å få til dette, kunne avsetningen til sakprosaordningen for eksempel økes med fem millioner kroner årlig i de neste fem årene. De fem millionene kunne i 2020 vært gitt som et av tiltakene under Regjeringens positive satsing med 9,3 mill i friske midler for å ivareta norsk språk. I budsjettet begrunnes satsingen blant annet med at «å bygge opp en offentlighet der hovedspråket er norsk, styrker og utvikler språket, og legger til rette for bred deltakelse». En satsing på sakprosa ville definitivt bidratt til dette.

NFFO vil også støtte det norske tidsskriftmiljøet, som har uttrykt stor skuffelse over at Kulturrådets nye ordning for tidsskrift og kritikk ikke har fått et løft over statsbudsjettet. Faglitterære forfattere og oversettere er i stor grad innholdsleverandører til norske

tidsskrift, og honorarer fra tidsskriftutgivere inngår som en naturlig komponent i våre medlemmers inntektsgrunnlag.

Kap 321, post 73 Kunstnerstipend

NFFO er glade for økningen i antall kunstnerstipend. Selv mener vi å ha gode argumenter for at noen av de nye hjemlene bør tilfalle faglitterære forfattere og oversettere. Per i dag har vi bare seks arbeidsstipend, som er oppsiktsvekkende få sammenlignet med andre skribentgrupper. Men den videre saksgangen ligger utenfor komiteens ansvarsområde. Vi mener for øvrig at stipendene og garantiinntekten bør knyttes til årlig lønnsvekst for statsansatte eller tilsvarende, og at de som et minimum reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppgjøret i staten.

Kap 326, post 78 NORLA

NFFO er glade for forslaget om å øke driftstilskuddet til NORLA med fire millioner kroner, slik at stiftelsen kan fortsette det gode arbeidet den har gjort i forbindelse med gjestelandssatsingen i Frankfurt. Det er viktig at Frankfurt ikke sees på som en endestasjon for offentlig satsing på litteratur, men følges opp av bevilgninger til flere ledd i det litteraturpolitiske virkemiddelapparatet.

Kap 337, post 70 Privatkopiering

Da den nye åndsverkloven trådte i kraft 1. juli 2018, ble kompensasjonsordningen for privatkopiering av åndsverk utvidet til også å omfatte litterære og visuelle verk som ikke inngår i lydopptak og film. Med en stor gruppe nye kompensasjonsberettigede rettighetshavere, må bevilgningen gis en tilstrekkelig reell økning. Men heller ikke i år følger regjeringen opp Stortingets lovvedtak, og foreslår kun en prisjustering på 2,6 % av et allerede lavt beløp. Her er regjeringen ikke sitt ansvar bevisst.

Vi er imidlertid positive til flere av kommentarene som gis under denne posten, der departementet skriver at «de vil se nærmere på omfanget av den kompensasjonsberettigede kopieringen og betydningen det får at disse rettighetshaverne omfattes av den individuelle ordningen». Vi leser dette som en uttrykt vilje til å ta innover seg konsekvensen av utvidelsen, og ber stortingskomiteen følge nøye med på departementets arbeid med dette.

NORSK FAGLITTERÆR
FORFATTER- OG
OVERSETTERFORENING